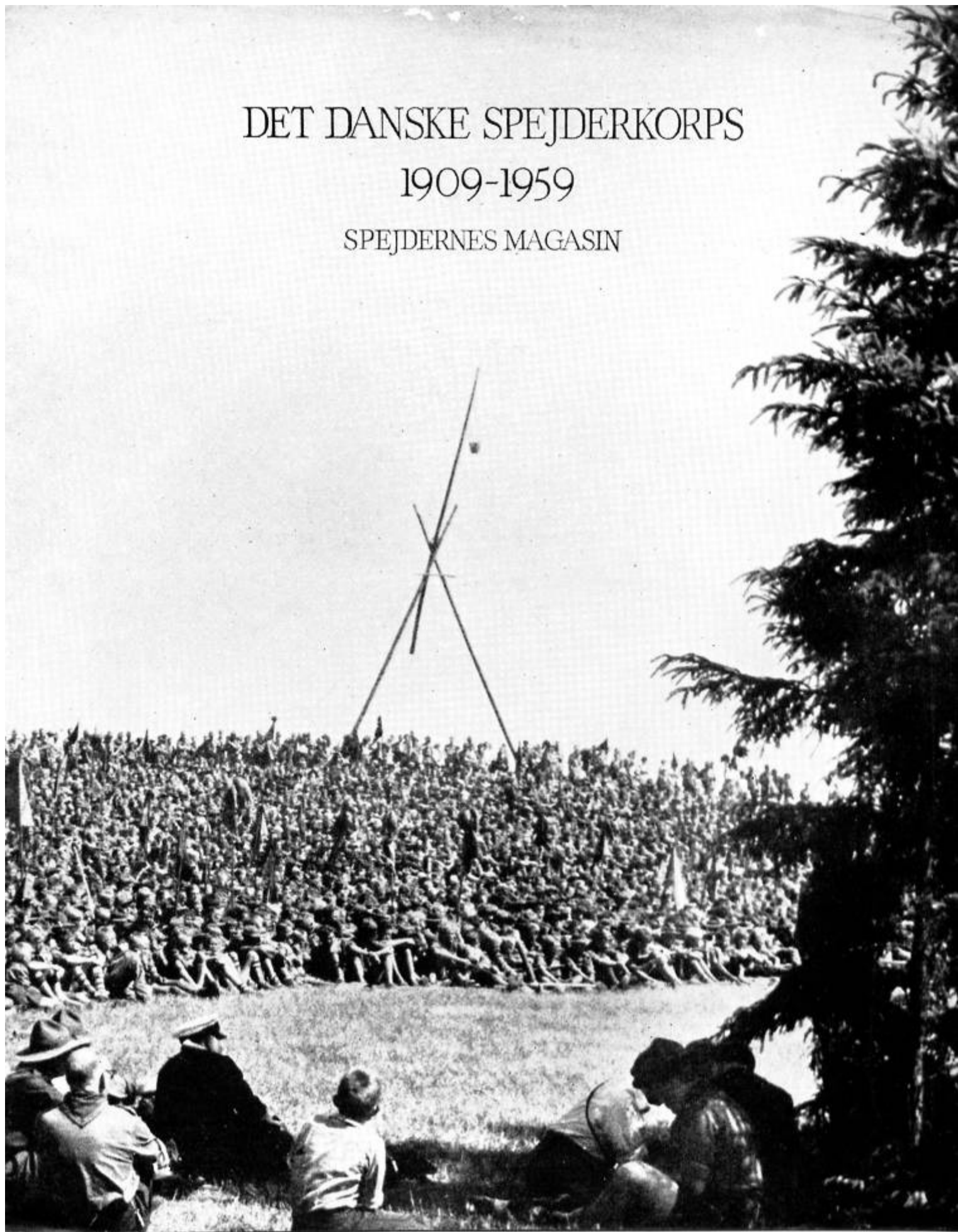

DET DANSKE SPEJDERKORPS

1909-1959

SPEJDERNES MAGASIN

OVE HOLM – landets første patruljefører og siden 1926 spejderchef – har jubilæum sammen med korpset.

Spejderchefen

SKRIVER TIL ALLE ULVE OG SPEJDERE

Som I sikkert alle ved, fejrer vi vort 50-års jubilæum i korpset den 19. november. Den dag er det 50 år siden, at den første danske spejderpatrolje begyndte med mig som patruljefører. Det var på Hellerup Gymnasium, hvor jeg gik i 1. gymnasieklasse. Rektoren på skolen, Hartvig Møller, hjalp os, og han blev så interesseret, at han kort efter blev tropsfører og senere en af de mænd, der kom til at betyde mest ved oprettelsen af Det Danske Spejderkorps. Da rektor blev tropsfører, blev samtidig premierløjtnant Lembcke fører for endnu en trop, der blev dannet på skolen, og han blev senere spejderchef, lige til 1923.

Selv har jeg således været spejder i alle disse 50 år, og jeg har haft megen glæde af det både i min drengetid og som fører, og mit liv har været så rigt på oplevelser, som det aldrig ville have været, hvis jeg ikke havde været spejder.

Jeg er selvfølgelig tit blevet spurgt, om det ikke var meget mere spændende at være spejder i gamle dage end nu, og om spejderne ikke var meget dygtigere dengang. Der er jo mange, der synes, at alting var bedre i »de gode, gamle dage«. Men det synes jeg nu ikke. Vel var det spændende de første år, fordi det var nyt, men vort spejderliv var alligevel ikke så spændende, som spejderlivet er nu, ganske simpelt fordi førerne dengang jo ikke kendte så meget til det hele. Og hvad dygtigheden angår, så har Jubilæumslejren vist mig, at korpsets patruljer næsten alle er dygtige til lejrspøt, så at vi kan sige, at korpsets lejrstandard er så høj, som den nogensinde har været, og at der er mange dygtige spejdere i vort korps, mange 1. klasser

spejdere, væbnere og riddere, selv om der jo nok kunne være flere af den slags, men I er vel i gang? Skovmandshiken var en oplevelse for alle, der deltog, men også for førerne, som havde lejlighed til at se, hvad de større spejdere formår, når det gælder at klare sig ude i terrænet med få hjælpemidler.

Det at være spejder er dog ikke blot et spørgsmål om dygtighed, det er også et spørgsmål om spejdermæssig optræden. Derfor glædede det mig at høre fra borgmesteren i Ebeltoft, at borgerne i byen overhovedet intet havde at bemærke til jeres optræden i byen udover, at I havde opløst jer pænt og korrekt, og at lejrpladsen var afleveret så fint, at man skulle søge med lup for at finde efterladenskaber fra denne næsten 9000 mand store lejr.

I kan måske sommetider blive sure, hvis I hører nogen sige: »og han er endda spejder«. Det er der bestemt ingen grund til, tværtimod. Det viser, at folk har den opfattelse, at af ulve og spejdere kan man vente sig noget andet end af drenge og unge i almindelighed. Det betyder, at vi har dette ry på os.

Skal jeg udtrykke et ønske for vort korps ved dets jubilæum, skal det være, at korpset altid må have ulve og spejdere, som gør deres bedste for at leve efter ulveloven og spejderloven, så at det også frem i tiden vil være en ære at bære vor uniform og at stå i Det Danske Spejderkorps.

Med spejderhilsen

OVE HOLM

GENNEM 50 SPEJDERÅR

Af Jens Hvass

Korpset bliver 50 år at regne fra den dag, da rektor Hartvig-Møller samlede en håndfuld drenge på Hellerup Gymnasium og startede den første spejderpatrulje med Ove Holm som patruljefører.

Ove, vor spejderchef, var altså — mere eller mindre ved et tilfælde — blevet korpsets første patruljefører. Det er jo interessant at notere og rigtigt at mindes ved et halvt-hundredeårigt jubilæum, men vel heller ikke mere. Ove er stadig med. Det viser en sejr vedholdenhed, og det er noget sjældent — altså også en lille grund til at hejse flaget til tops i disse dage.

Men disse to forhold, set uden sammenhæng med andet, får ikke mig til at gribe pennen og skrive til jer spejdere af i dag om min gamle ven gennem en menneskealder. Det kunne ligeså godt være sket for en anden Ove, som tilfældet havde gjort til den første i de korte bukser og måske til evighedsspejderfører, som måske for hans egen og for spejdersagens skyld for mange år siden burde været sparket ud i den kolde sne, hvor han kunne gøre en samfundsindsats, der var mere værdifuld end dette bare at være med. »for nu har jeg snart 30 — 40 — 50 o. s. v. års jubilæum. — Hurra, hurra!«

Nej, jeg hejser stiltørdigt mit flag her ude i min skov for den Ove Holm som ved sin gerning i det danske samfund, som ved sit eksempel for spejderungdom her og ude i den store verden har gjort et banebrydende arbejde stædigt og målbevidst gennem en lang, lang række år. Ikke som en ener i en grå række, men som en fører, med

evnen til at blive hørt og med hjernten til at planlægge og gennemføre skabende ideer, bryde nye veje og få tusinder til at slå følge fremover.

Jeg har fra 16—17 års alderen — og gennem de år siden da — arbejdet tæt op ad Ove og fulgt ham under terrænovelser, i jamboreer og korpslejre, på bjergbestigninger og på lange kanoture og stået ved hans side i kampen mod alle de, der gennem tiderne har villet tage ensidig patent på spejderarbejdet. Jo, jeg kender Ove, og jeg er stolt over at have ham som min ven.

Han var den fødte patruljefører, den dygtige korpsinstruktør, den geniale redaktør af Spejdernes Magasin, og er og har gennem, jeg ved ikke hvor mange år, været det naturlige midtpunkt i alt spejderarbejde indenfor vort korps. Ove er lille af størrelse, beskeden af optræden og uden større armsving, men når han taler, lyttes der. Og han går lige til sagen med en gudbenådet evne til at skille væsentligt fra uvæsentligt. Han kan være skarp, ja i gamle dage meget skarp og uforsonlig overfor de, der ikke følger spillets regler. Men han har en herlig sans for humor og kan som få goutere en fornøjelig historie, og så smiler øjne og mundvige som en klar sol, ja, tårerne kan trille, og det kan klukke og boble fra ham, så det er en fryd.

De af jer, der har været ude på en flerdagestur med en rigtig god ven, kender godt dette, at man på et eller andet tidspunkt — lidt hennepå turen — kan irriteres over hinanden i og for sig på grund af rene bagateller. Det skyldes måske

for lidt og for dårlig søvn, overanstrengelse eller, at man ikke har fået tilstrækkeligt at spise. Sådan er det også gået Ove og mig. Men se Ove tog tyren ved hornene. Jeg kan huske engang, da vi fra Kandersteg i Schweiz var vandret over Alperne og ned i Italien og sad ved et herligt morgenmåltid i en lille landsby ved en af de norditalienske søer. Og så sagde Ove: »Det var en herlig og anstrengende bjergtur, og hvor har vi det dog dejligt. Men nu tager jeg over på den anden side af søen, og så kan vi mødes her i overmorgen.«

Den lille adskillelse bevirkede, at vi kom irritation og gnubberi i forkøbet og havde en vellykket tur hele tiden. Jo, min chef tænker for mig.

Men Ove har altid irriteret mig i et telt. For det første sover han det minut, han lægger sig ned med det døde øre opad, og det er jo lidt trist, når man ikke selv har samme evne og gerne ville snakke sig i søvn, og for det andet så snorker han som torden og reagerer ikke på spark og slag.

Han er jo hurtig i tanke, ord og gerning. En gang imellem vel hurtig, synes en lidt mere flegmatisk ven.

Jo, vi var højt oppe i bjergene. Terrænet var farligt. Vi var bundet sammen med reb; Ove, føreren og jeg. Gletcheren var fuld af sprækker, som kun den kyndige bjergfører kunne erkende under snelaget. Føreren standsede brat og udpegede en gletcherpalte foran os på 1½—2 meters bredde. Han sprang først over og gav så ordre til, at Ove og

så jeg skulle springe. Men lur ham »Hommel«. Han var hurtig og sprang i et elegant hop over afgrunden og den visse død. Men jeg måtte følge med, for rebet strammede sig om min mave, så Ove nærmest trak mig til sig, uden at jeg kunne få tid til at sætte af. Jeg havnede på maven på den anden side, gudskelov med det meste af kroppen i sikkerhed.

Ak ja. Vi faldt også sammen ned med en flyvemaskine en gang efter veloverstået jamboree i 1924. Det var i flyvningens barndom, og uheld var et ikke ukendt fænomen. Vi startede fra København med en hollandsk maskine sammen med nogle tyskere. Det gik fint til vi kom til Femern. Så var der kludder med maskinens eneste motor et sted oppe i een kilometers højde. Det sagde fut og sprut og så ikke mere. Piloten afskød nogle lysraketter eller sådan noget, og så gled vi ned mod den lille ø, som hurtigt blev større og større. Bums! du røg vi over en kløvermark med maskinens underdele mod jorden. Vi trillede mellem hinanden, og så kom det store brag. Maskinen borede sig i jorden, bagenden rejste sig næsten til lodret stilling og faldt så ned igen. Kvindeskrig — for der var en kvinde med! — Syden og bragen og så stilhed. Det røg igen — vore hoveder »nu eksploderer den nok!«. Brave Ove tabte heller ikke ved denne lejlighed sit fantastiske hoved. Med stædig energi sparkede han fyldningerne ud af kabinens dør, og ud kom vi og bort fra maskinen, der opførte sig så pænt, at den ikke eksploderede. Men se jeg blev rapporteret som »leicht verwundet«, og det gjorde Ove bare ikke!

Jeg mindes også nu, da jeg har pennens fremme, Oves og min tur ud til ritmester Lembcke i 1923. Vor daværende spejderchef havde svigtet vor linie ved trods aftale at føre politik, af en i vore øjne farlig art, ind i spejderarbejdet. Det skulle siges direkte til ham og af os hans 25—27 årige nærmeste medarbejdere. Altså drog vi en iskold efterårs-

Under jubilæumsfejren skrev 4 gode spejderkammerater, Jens Hvass, John Wilson, England, spejderchefen og Tage Carstensen deres navne på det store skind på totemhøjen.

dag, iført korte bukser og foran på en linie 2 ud til Lembcke på Amager Boulevard.

Hjertet var højt oppe i halsen, da vi ringede på hos den mand, som vi beundrede højt og gennem trange år havde fulgt i tykt og tyndt.

Ove var som altid ordførende og sagde modigt og utvetydigt, at vi ikke længere kunne have Lembcke til spejderchef, for han havde svigtet en truften aftale og derfor ikke længere havde vor tillid. Lembcke tog det, som det mandfolk han var, og gav os ret, men hævdede, at kun han kunne lede den næste år forestående 2. verdensjamboree, som Danmark, hvad sandt var, kun havde fået overladt af Baden-Powell ud fra dennes kendskab til Lembcke.

Ove gjorde sig et par tommer højere og sagde på sin mest energiske måde, at jamboreen skulle vi også nok ordne! — Og så skete der i løbet af små halvandet år følgende skelsættende indenfor dansk spejderarbejde:

1. Spejderkorpset, der stod splittet i to korps, blev samlet.

2. Et hidtil uforsonligt forhold til KFUM-spejderne blev vendt til samarbejde og venskab.

3. Jamboreen blev ført igennem til kæmpesucces og med en økonomisk netto gevinst på 115.000 kr. Og se nu kan jeg godt sige jer spejdere af i dag, at alt dette blev gennemført af den Ove Holm, som vi fejrer i år på hans 50 års spejderdag.

Og når så dertil kommer, at vi har samme Ove spillevende imellem os i dag og stadig på korpsets førende post som et samlende midtpunkt, ja, så går jeg nu ud til min flagstang og hejser et smeldende Danebrog for min ven Ove, som jeg og med mig tusinde og atter tusinde nuværende og tidligere spejdere skylder tak for god, solid føring ad den vej, som vi tror fører fremad.

Jens Hvass.

Kære ulveunger

Hele dette nummer af Spejdernes Magasin handler om korpsets 50 års jubilæum, og om hvordan spejderbevægelsen i sin tid begyndte herhjemme.

Som I sikkert alle ved, kom ulveflokkene først til noget senere, men det er dog nu over 40 år siden, at de første ulveflokke blev startet her i landet.

Det vil sige, at de ulve, som var med i starten, nu er i 50-års alderen, og mange af dem har nu selv børn, som har været ulveunger.

Det hænder, at man pludselig træffer på disse gamle ulve. Sådan gik det mig, da jeg engang skulle bede om lov til at afholde en stor ulveøvelse, hvor ca. 200 ulve skulle deltage. Sådan en øvelse må man ikke holde, uden at man har fået tilladelse, og jeg skrev derfor til skovriderens kontor. Svaret lød: Kære Strix! Det kan I godt få lov til — rigtig god fornøjelse! — Zebra. — Det var en af mine gamle ulveunger, som nu er skovrider.

Men også rundt om i korpset findes der mange gamle ulveunger, som nu er tropsførere, divisionschefer ja endda i korpsets øverste ledelse.

Den store Jubilæumslejr, som blev holdt i år, kunne I ikke være med i, men næste gang der herhjemme bliver lavet en stor lejr, er I forhåbentlig spejdere og skal selv opleve det alt sammen.

Og lad så alle os ulve give Det Danske Spejderkorps et rigtigt Wuf på jubilæumsdagen.

Strix.

HAVOMKRANSET LIGGER LANDET

Af Fritz Lørche, lederen af korpsets søspejderarbejde

Der burde myldre med søspejdere rundt om langs Danmarks kyster. For mig står det som mine ungdomsårs herligste sommeroplevelse, når man sad ved en rorpind, mærkede bådens fart, mærkede vinden fylde sejlene, hørte vandets krusninger slå med en egen klukkende lyd mod bådens stævn. Det var både, der mindede om søspejdernes Alborgjoller, vi sejlede med, og følte os i kontakt med sø og vind.

Så gik vi til andre tider i land, tog vore cykler, vort telt og vore kogegrej for at lære Danmarks land og folk at kende.

Det er længe siden, før der var søspejdere i Danmark. Men jeg kunne unde hver dreng, der bor ved en kyst, at få lov til at opleve alt det friske og festlige, som spejderlivet i forbindelse med en Alborgjolle kan give en.

Spejderbevægelsens stifter lord Baden-Powell, ham som alle vi gamle så op til som et stort og strålende menneske, skrev engang til de danske søspejdere: »Det er vel til dels, fordi jeg selv begyndte på den måde, at jeg anser søspejdersport for at være langt den nyttigste form for spejdersport, fordi den stiller en overfor vanskeligheder og farer, og således lærer en at

bevare fatningen og lystre ordre øjeblikkelig og uden tøven. Søspejdersport giver en det friluftsliv, der bringer sundhed og styrke og masser af æventyr og gør en til mand-folk.»

Ja! sådan skrev Baden-Powell.

Det med farer synes jeg dårligt, man kan sige om søspejdersport i de danske farvande. Vist skal man passe på, det er netop et af midlerne til ens udvikling.

Men det må vi da også, når vi vandrer på landevejen, hvor »biler suser os forbi«, vågne skal man nu engang være, hvor vi så færdes.

Baden-Powells bedste oplevelse som søspejder, var ikke med et stort og dyrt fartøj. Ikke engang med en kragejolle, en Alborgjolle, nej det var en foldebåd af seildug, hvor han og hans to brødre stagede, bar, roede og sejlede fartøjet ad Sydenglands floder til Wales. Læs det i B-P's spejderbog side 69. Følg en gang turen på et kort. Den må have været på en 6—700 km. Et ikke helt almindeligt sommertogt af en alt andet end almindelig ung. — Men primitivt var det, og det var det, der fangede og fængede. —

Her hjemme kom søspejderne ikke i gang med det samme. En afdeling spejdere havde været til spejderlejr i Stockholm. Der havde

den 5te olympiade fundet sted, og spejdersport skulle åbenbart også repræsenteres.

Nu var man på vejen hjem med damperen s/s Drottning Sophia. Det kan enhver tænke sig, at skal man sejle en fire hele dage på en damper, »må der ske noget«, ellers ved man aldrig, hvad der sker.

Så samlede kaptajn K. V. Høyer — gennem en del år søspejdernes fine og ridderlige leder — en flok spejdere og satte dem i gang med sømandsskab og navigation. Denne træning fortsatte, da spejderne kom i land, og søspejderne blev et led indenfor Det Danske Spejderkorps. Det var i sommeren 1912, det tog sin begyndelse.

Se selv om vi sådan set som søspejdere ikke kan notere de 50 år for vor form for spejderarbejde, har vi den fulde ret til at glæde os over de 50 års spejderarbejde i Danmark, så vist som vi netop føler os som spejdere og spejdere i Det Danske Spejderkorps.

Men skal vi ikke, idet vi ser fremad mod de næste halvtreds år, sige til hinanden: Vi vil videre frem. Vi vil lade vor glæde over søspejdersporten smitte.

Fritz Lørche

fra spejderstav

til billycan

Af **THORKILD GLAD**

leder af korpsets spejder- og skovmandsarbejde.

Hættreds år er en lang tid, kun Ove har gjort den hele med, men vi ældre husker naturligvis et og andet. Redaktører er en plage for menneskeheden, Skotte er ingen undtagelse. Han har bedt om strøtanker — han skal få dem, og du kan give ham hele skylden for det efterfølgende.

»Med sløjfe på skuldren og skaft«, ved du, at det hedder i en af de gamle spejdersange. Jeg var med på holdet — uorganiseret drengebande, der byggede sækkelærredtelt på Amager Fælled. Det blev båret oppe af en stor jernstang som overligger — ret ufarlig, og som vi senere opdagede ganske overflødig — men vi kendte kun endebarduner dengang. Vore »stave« stod i kø — undskyld — pyramide foran teltene. Det var kosterkafter, vi havde købt hos isenkræmmeren, og udenforstående havde svært ved at se romantikken — men nok komikken.

»Banden forsvandt, så hurtigt den kom —« der gik nogle år, inden vi blev rigtige spejdere. Kosterkafterne forsvandt, og de rigtige stave også. Det var en skam. Mange år senere var jeg på førerkursus på Gilwell Park, hvor vi endnu brugte stave. Da vi luskede langs hegnene med staven vandret, satte over grøfterne med den som springstok, klatrede i træerne ved at lave »trappestige« af den, brugte den til metermål, til teltstang, til at sidde på, til at hilse med, til at hængte gryden over ilden i m. m., gik det op for mig, hvilket genialt hjælpemiddel vi havde mistet. Den stav var af naturtræ, udskåret og forsynet med en hel del hemmelige tegn.

Nå, der er vel ikke noget at gøre ved det — eller er der? Intet i korpsets regler forbyder jer at bruge den.

De levende patruljer havde svært ved at slå igennem — i lange tider havde vi førere, der lavede patruljer ved at inddele til ti fra højre fløj. Til gengæld ledede sådanne TF egenhændigt alle deres patruljer på een gang.

»Det gi'r jo noget mere rod med det patruljesystem«, sagde en ældre førerkammerat til mig den første gang jeg i ungdommelig iver demonstrerede patruljesystem ved at lade mine 5 patruljer deltage i divisionsturneringen hver for sig og uden min indgriben. De andre drev tropssystem med udvalgte hold under tropsførers

overledelse. Vi tabte stort, blev nummer 5 af 8 troppe — vi var forud for vor tid, og det hævner sig. Men bag efter kan man sige — »hvad sagde jeg«, og der er intet, der kildrer forfængeligheden mere.

Nu er spejderpatruljer og patruljeturneringer en naturlig ting, og det giver ikke engang mere rod — jubilæumslejren i glørværdig ihukommelse.

Og jeg husker i 1933 mine fire patruljeførere, der stillede med cyklekasket til turneringen og meldte af med elegant spejderhonnør.

Ja, jeg forstår godt, at bladet nu er ved at falde dig ud af hænderne, men vi havde uniformsforbud for alle over 14 år undtagen TF. Uniformerede politiske korps havde lavet optøjer i gaderne, det blev forbudt, og spejderne blev revet med i faldet. »Ja, men hvorfor cyklekasket?« spørger du.

Jo, det var Nørrebroerne, og de ville på den måde udtrykke deres mistillid til den siddende regering, der udstedte så tåbelige forbud.

En halv snes år senere, havde jeg PF'ere, der deltog i det, vor tyskkontrollerede radio kaldte »tåbelige demonstrationer« på rådhuspladsen, delte illegale blade ud og som skovmænd den 4. maj lå på bunden af en lastbil og hørte kuglefløjt. »Er du klar over, at det her er med livet som indsats«, sagde de spøgefuldt. Det var spejdernes hjælpekorps og da var de blevet voksne. Kan du forstå, at vi tropsførere åndede lettet op, da det hele var forbi, og vi havde drengene i behold.

Korpset gik fremad i antal i de sidste besættelsesår og de første fredsår, og mange, der var drenge dengang, kan takke korpset for en god barndom og ungdom i en urolig og forvirret tid.

Teknikken skred fremad — næsten for hurtigt. Så satte de primitive kursus heldigvis igen tingene på plads, og skovmandsarbejdet viste, at spejderne kunne klare sig med økse, kniv og billycan og helt uden andre tekniske hjælpemidler som telte og kokekar.

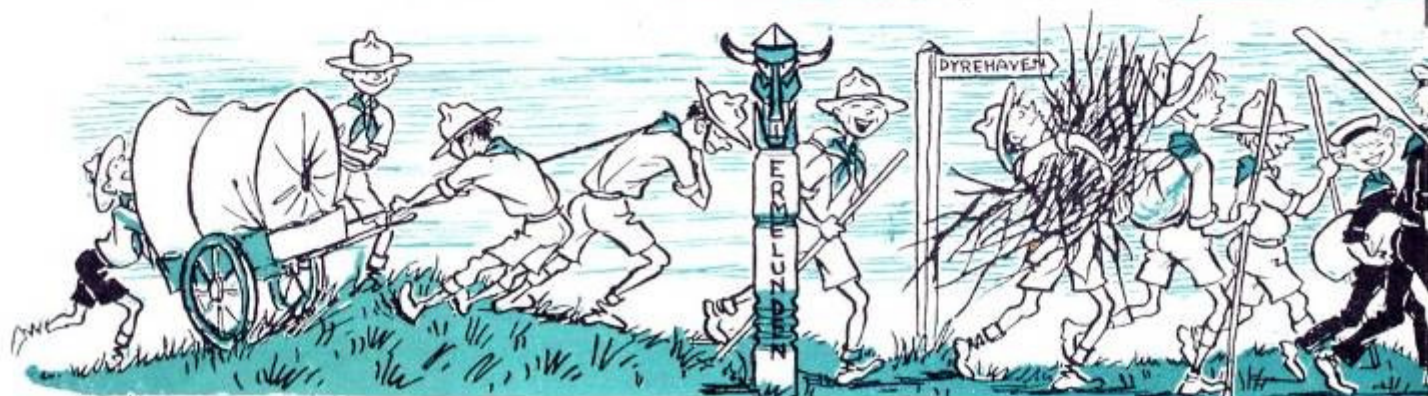
Der er altid pessimister, der siger, at det ikke kan nytte — det primitive egner sig ikke for vor tid, de store drenge generer sig for at gå i korte bukser o. s. v.

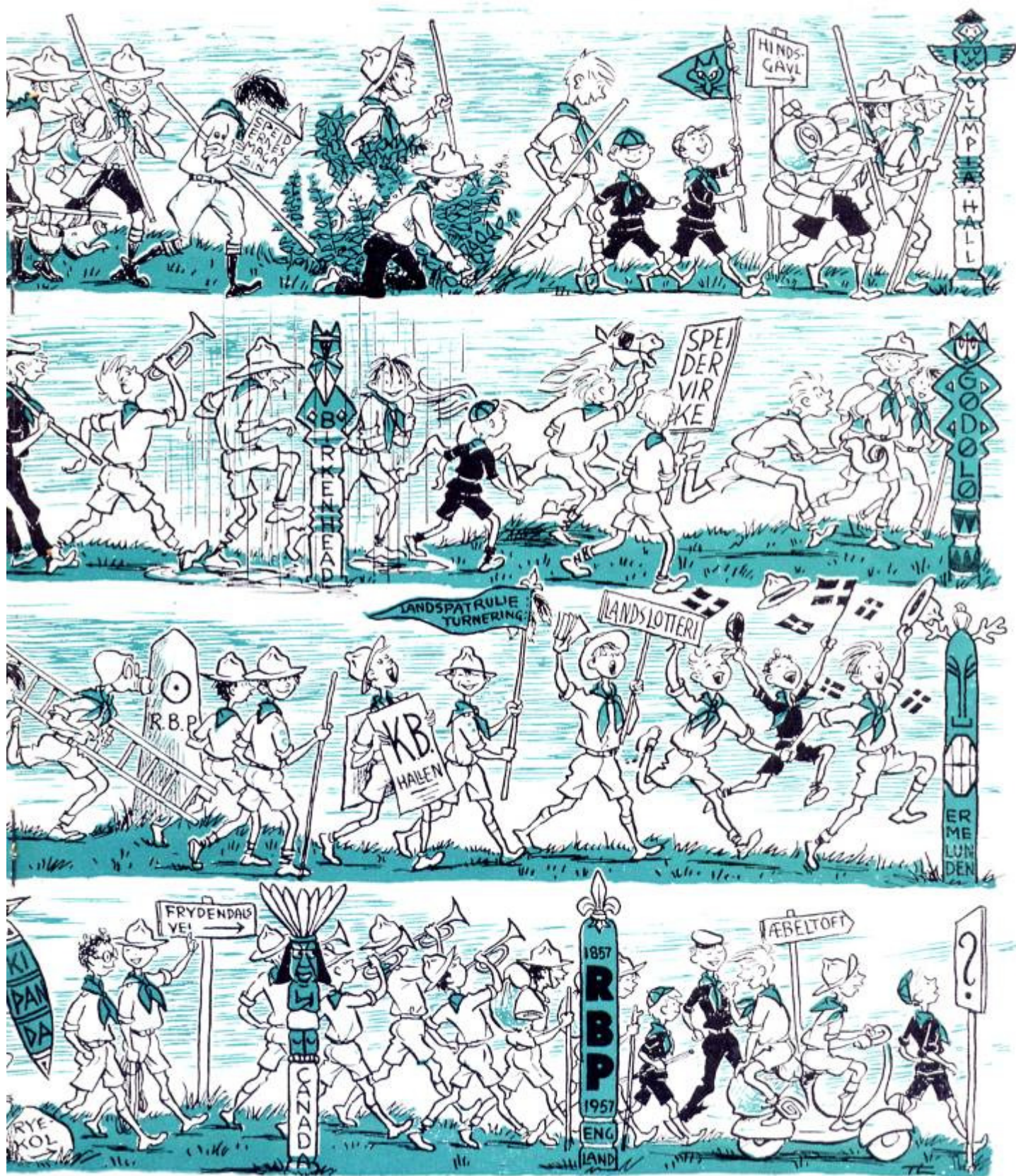
Mens jeg skriver dette, dukker minderne om Ebeltoftlejren frem, drenge, der rejser telte i brandstorm, våde patruljer, der vandrer ind på pladsen efter en uges vandrelejr under primitive forhold, pæne, reglementerede, korte bukser og hat, god tone, hjælpsomhed, orden på lejrpladserne — for det meste da.

Nu fem og tyve tusind mand
— i dag i går
halvtredssindstyve år
vil trampe takten, mens vi går.

Frank Ed

MØDE MED ET

Sjak

Du møder en lørdag eftermiddag tre voksne spejdere vandrende hen ad en smal bivej langs skovbrynet. På ryggen har de deres enkeltmandsudrustning smart spændt op, og i hånden har hver en tvejestok.

De standser op og sætter sig på skovdiget for at holde et kort hvil, og mens den ene skræller en appelsin til forfriskning og en af de andre stopper sin pibe, går du og jeg hen til dem for at høre lidt om, hvad de laver.

«Vi er et sjak fra 7. by klan. Der er 12 rovere i klanen, og vi er

delt op i 4 sjak. Der er 3 mand i et sjak, ved du måske, og det svarer til en patrulje i en spejdertrop.

En dag er vores sjak ude på hejk. En hejk er en tur til fods — kort eller lang — og en roverhejk har altid et eller andet bestemt formål. I dag og i morgen skal vi op i nærheden af Udby for at følge et slagtesvin lige fra svinestien på en gård til den via Udby Svineslagteri ender som daseskinker og pølser i en købmandsbutik.»

«Skal I da uddanne jer til viktualiehandlere?»

«Næh du. Jeg er maskinlærling, ham der med skægget skal være arkitekt, og den tredje er kontormand. Men forstår du, rovere skal kende lidt til alting, og når vi nu skal studere flæsketeg på denne hejk, så får vi lejlighed til at snakke med en del mennesker: bondemanden og hans kone, måske også karlen på gården, portneren på slagteriet, driftslederen, slagteriarbejderen og dyrlægen, som vi går hjem til for at høre, om de på en lørdag har tid og lyst til at fortælle os lidt om deres arbejde, købmanden som sælger konserver o. s. v. Jeg får lejlighed til at se de maskiner, som bruges på slagteriet, arkitekten med skægget kigger på bygningerne — både gårdbruget og slagteriet, og kontormanden tager sig af driftslederen for at høre om, hvordan «forretningsgangen er på kontoret».

«Skal I så aflevere rapporter til klanføreren?»

«Skal og skal. Ved næste klanmøde fortæller vi de andre sjak om, hvad vi har lavet, siden vi sidst var sammen. Og så er det praktisk at have nogle notater og skitser og fotografier at vise frem, så det bliver interessant for de andre.»

«Hvor skal I overnatte, for I har jo ikke telt med, kan man se?»

«Det aner vi ikke noget om endnu. Vi ved godt efterhånden, hvor-

dan man klarer sig med små midler, så et hvilket som helst sted, hvor man kan smække en ponsjo op — det er vores regnslag — der kan vi overnatte. Ja — kontoriussen der, han er endnu mere uafhængig, for han har knyttet sig en hængeskøjle af nylongarn — den vejer kun 375 gram — så han skal bare bruge to træer med 2—3 meters afstand for at finde natlogi.»

«Hvad så med madlavningen?»

«Kære ven, alle disse ting er ingen problemer for os mere som rovere. Er der brænde i nærheden, får vi altid lov til at lave et lille kogebål, og er der ikke, har vi i nødstilfælde en tøsprittablet og tre pløkke. Men der er nu ingen hygge ved en sprittablet, så vi foretrækker bestemt et rigtigt menneskebål. — Men nu må du undskyldte os, vi har andre ting på programmet, som vi gerne skulle have fra hånden.

Vi har på biblioteket lånt en bog, som lige er udkommet, og nu har vores sjak læst den og skal forberede en diskussion til næste månedsklanting, og vi må jo have den diskuteret igennem først i sjakket, og det bruger vi vandringen og hvilepauserne til.»

«All right — lige et spørgsmål til sidst: Hvordan bliver man rover-spejder?»

«Næh, hør nu, I er vist lidt underudviklede hjemme hos jer. Når en skovmand bliver 18 år og har gennemgået skovmandsprøven, ansøger han roverklanen om at blive optaget. Hvis roverne i klanen efter en prøvetid på 2—3 måneder godkender ham som en fyr, de kan lide, bliver han højtidelig optaget, og han lever så i klanen nogle år, indtil han — som enhver anden rover — bliver tropsassistent eller tropsfører eller gør tjeneste et andet sted, hvor der er brug for en mand, som er beredt til at gøre en indsats for andre mennesker.

Og hvis I ikke har en roverklan hjemme hos dig, så er det på tide, at jeres store skovmænd starter en selv.»

Tak — og god hejk!

GLIMT

fra 50 spejderår

*I efteråret nittenhundred' og ni
vovede få — dansk spejderi.
En håndfuld drenge fik en stav og en hat.
slog søm i gulvet og tog med prøver fat.*

Teksten kender du fra Jubilæumslejren. Du var sikkert med til at synge dig hæs sammen med dine næsten 9000 spejderkammerater, der også var at finde omkring lejrbaalspladsen; men tænkte du dengang tilbage til den spæde begyndelse i 1909, og fik du tid til at tænke på, hvor meget der er sket i Det Danske Spejderkorps gennem 50 år? Hvis ikke, så lad de kommende sider give dig et glimt fra de 50 år.

Billedet herunder viser den første danske spejderpatrulje. Den havde Ove Holm, som ses under pilen, som patruljefører.

Endnu havde patruljen ikke fået uniformer. Det skete dog kort tid efter, idet et af de førende sportsmagasiner skaffede uniformer, økse, kniv og fløjte hjem fra England. Uniformerne blev fordelt efter størrelse, og den uundværlige spejderstav afrundede udrustningen.

Spejderstaven blev som her på billedet anvendt ved ildstedet, men kunne f. eks. også anvendes som teltstang.

<i>Løve.</i>	
<i>At komme forud:</i>	<i>200 p.</i>
<i>Udholdenhed i g.g.</i>	<i>25 "</i>
<i>Kampende Hvidevængel.</i>	<i>25 "</i>
<i>Balder i Spejderledet.</i>	<i>2 "pr. sk.</i>
<i>Takke at give Kommand.</i>	<i>1 "</i>
<i>At ryge i Spejderledet.</i>	<i>50 "</i>
<i>at lege "</i>	<i>20 "</i>
<i>at spille "</i>	<i>50 "</i>
<i>Prøve paa Disciplin.</i>	<i>25 "</i>
<i>Raahed i Ord.</i>	<i>11 "</i>
<i>Raahed i Gjerning.</i>	<i>16 "</i>
<i>Vedtaget af:</i>	
<i>Ove Holm.</i>	<i>En Tordsgaard</i>
<i>Einar Olsen.</i>	<i>Enst. M. Schallert</i>
<i>Sten Knudsen.</i>	<i>Henning Nielsen</i>
<i>Kaj Larsen.</i>	
<i>Johannes Pedersen</i>	

Patruljen havde naturligvis egne love, højtideligt vedtaget og underskrevet af patruljens medlemmer.

Danmarks første lejrplads lå på det gamle vildsted „Hjortholm“ ved Furesøen nord for Frederiksdal kirke. Teltene var dengang hjemmestyret efter anvisning i Baden-Powells „Scouting for Boys“. Indkøbet af lærtred, som for øvrigt var af det sværeste army-duck, der kunne fremskaffes, barduner samt store tøjrpløkke af træ og leje af symaskiner beløb sig til ikke mindre end 27 kr. — men så havde patrulien også et særdeles godt telt.

I 1901 afholdtes en stor spejderopvisning på den daværende flyveplads, Kløvermarken i København. Kronprins Christian (X) og prinserne var meget interesserede tilskuere, og allerede dagen efter opvisningen indtrådte prins Frederik (IX) og prins Knud (Arveprinsen) i Det Danske Spejderkorps 1. og 2. Hellerup trop.

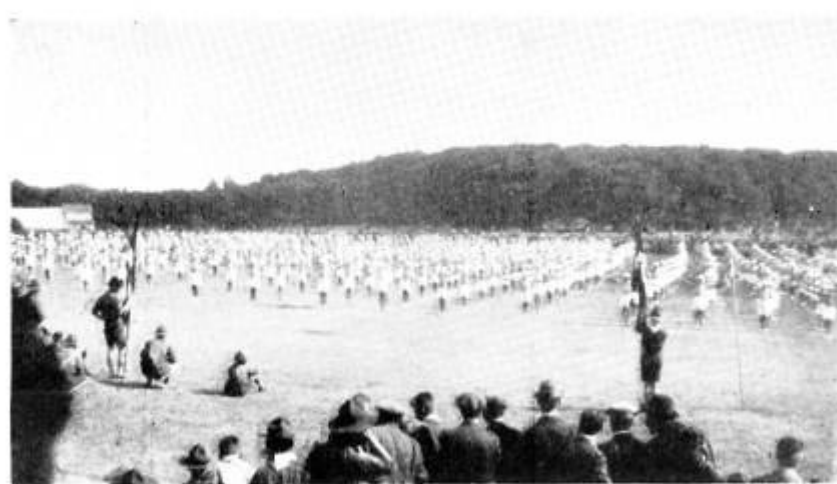
Billedet er fra en af de første parader på Rosenborg. Som nr. 2 fra venstre ses Kongen. Til højre for patrulieføreren, der står midt for, ses prins Knud.

I forbindelse med 10-året for oprettelsen af det engelske spejderkorps arrangerede Baden-Powell i 1920 den største JAMBOREE. Det var et stortilet spejder-show, hvori deltog 25.000 spejdere fra 26 lande. Ved denne lejlighed blev B.-P. udråbt til verdensspejderchef.

Til højre ses Christian d. X på besøg hos Randerskolonnen under korpsejeren på Ernelundssletten i 1935. Randers har i hver korpsejerlige fra Kalølejren i 1913 medbragt deres lykkedyr – en ged!

Forneden ses 1200 danske spejdere give gymnastikopvisning ved jamboreen i Arrow Park i 1929. I 1957 blev successen gentaget i jubilæums jamboreen i England.

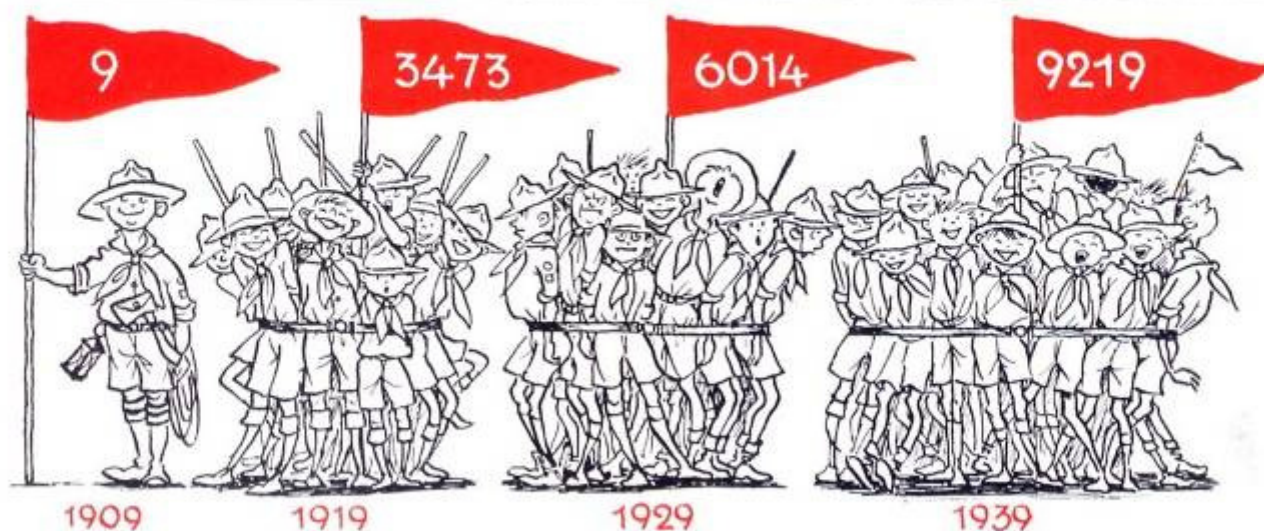

I 1912 blev grundlaget lagt for søspejderarbejdet i Danmark, og i 1919 fulgte en ny gren af spejderarbejdet, nemlig ulveungerne. De har deres egne lege og øvelser, der er inspireret af Kiplings Junglebog.

I 1938 ser de første skovmandspatruljer dagens lys. Spejderarbejdet er her særlig lagt til rette for de 16—18 årige med det primitive lejrLiv i højsædet. Det er samtidig meningen at give denne aldersklasse en afslutning på den egentlige spejdertid.

I 1948 indførtes landsskovmandsturneringen, der nu adskillige gange har fundet sted på Hylkedam.

Baden-Powell skænkede i 1932 vor Gilwell-træning et kuduhorn. Det førtes ved Danmarks længste stafetløb gennem landet fra Skagen til København. 500 stafetter deltog. Løbstiden var 2103 min. 1,5 sek.

Her er kuduhornet i anvendelse på Storedam. Gilwellhytten ses i baggrunden.

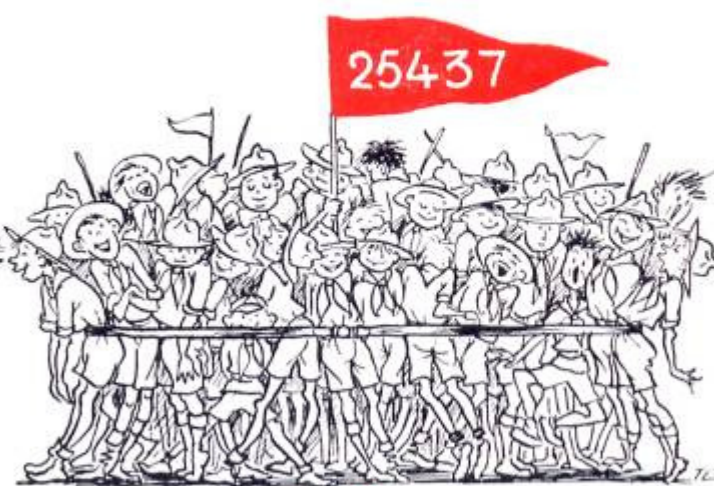
Der drives også spejdersport på Færøerne. Her er en trop fotograferet på Eimelundssletten

Lige siden tyverne har der været drevet spejderarbejde på Grønland. Billedet af Holsteinstroppen er fra 1952.

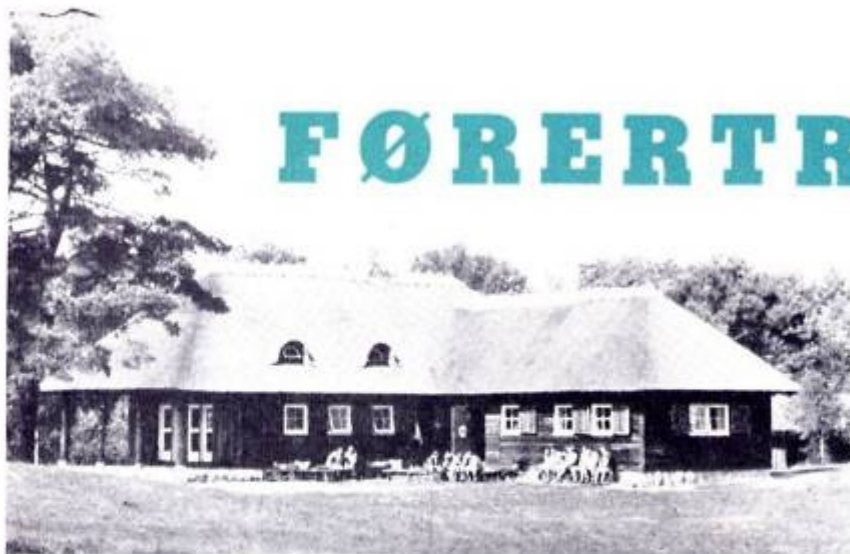

1949

1959

FØRERTRÆNING

På Vestfyn, nær Gelsted, ligger **HYLKEDAM**. En dejlig hytte, bygget i 1947, og dejlige omgivelser, ca. 40 tønder land gyvelbevoksede bakker, granplantager og lyngarealer, er rammen om vor fornemste førertræning — Gilwelltræningen.

Vort gamle korps består af mere end 400 troppe, som er spredt over det ganske land ligefra hovedstaden til den mindste plads. Alle disse troppe kan kun trives, hvis de alle har en fører, og denne tropsfører skal helst være så god og veluddannet som muligt, og han skal også gerne have nogle tropsassistenter til at hjælpe sig i arbejdet.

For at hjælpe disse førere arrangerer korpset hvert år flere førerkursus. Det første kursus, man kan deltage i, kaldes »primitive førerkursus«. De finder sted i påsken, og der er kursus for såvel ulve-, spejdere- som ro-verførere. I disse kursus kan man deltage, når man er 17 henholdsvis 18 år gammel.

Medens spejder- og roverkursus dyrker spejdersport blandet med foredrag og instruktioner og med kursus afholdt på et af vore førertræningscentre, så holder ulveførerne gerne til på en højskole, hvor de lever en ulvefloks spændende liv.

COLLERUPHUS er beliggende nord for Gl. Holte og er korpsets største førertræningshytte. Colleruphus blev indviet i 1957, og siden da har københavnske troppe og divisioner flittigt benyttet den.

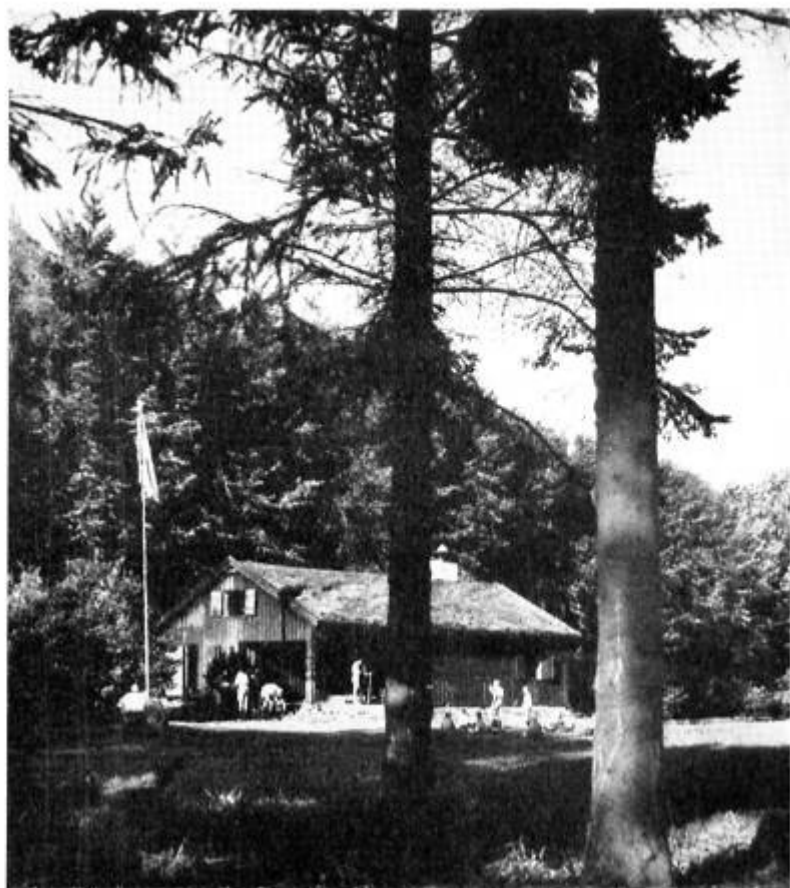
Vort »fineste« førerkursus kaldes Gilwellkursus, og det varer et helt år at gennemgå. Om efteråret begynder første del, kaldet den teoretiske del. Deltagerne får tilsendt en række spørgsmål vedrørende alle sider af spejderbevægelsen. I besvaret tilstand gennemgås de af en ukendt »læser« — en gammel, erfaren spejderfører, der skriver sine kommentarer dertil.

Når første del er klaret tilfredsstillende, kan man melde sig til anden del, der er et praktisk 8 dages kursus, gerne afholdt om sommeren.

Efter dette kursus skal man lede en trop i mindst 4 måneder og skrive en dagbog om alt det, man foretager sig der. Når også denne del er bestået, kan man blive optaget i 1. Gilwell trop.

Denne trop er startet af Baden-Powell, og dens medlemmer har nogle særlige kendetegn: »The Woodbadge« — to træperler, der bæres i en lædersnøre om halsen, en særlig tørklædering og det grå Gilwelltørklæde.

GILWELLHYTTEN er beliggende på Storedam i Nordsjælland. Gilwelltræningen begyndte herhjemme i 1927, og i 1934 blev Gilwellhytten indviet. Den fejrer altså 25 års jubilæum i år. Mange er de ulve-, spejder- og roverførere, der har været på Gilwellkursus her.

RYEKOL er beliggende ved Gl. Rye. Hytten blev indviet i 1953. Mere end 25 tønder land høje lyngbakker med vid udsigt over Mossø er med til at skabe korpsets mest særprægede lejrplads. Ligesom de øvrige førertræningscentre bliver den også benyttet til primitivt spejderførerkursus.

For kort tid siden blev et nyt kursussted indviet, nemlig ROSENHOLT ved Dronninglund, og i påsken 1959 indviedes rovernes nye førertræningshytte TEMNÆS ved Skanderborg sø.

INDHOLD:

Billede af Ove Holm 2

Spejderchefen skriver til
alle ulve og spejdere ... 3

Ove Holm gennem
50 spejderår 4
Af Jens Hvass.

Ulvenes hilsen 6
Af Strix (Inger Holm)

Havomkranset ligger landet 7
Af Fritz Lerche.

Fra spejderstov til billycan 8
Af Thorkild Glad.

Korpset gennem 50 år 10
Af Thora Lund.

Møde med et sjak 12
Af Johan Kromann.

Glimt fra 50 spejderår ... 13

Førertræning 18

For- og bagside:
Jubilæumslejren 1959.
Foto: Herbert Buscht.

Illustrationer:
Forside og side 7 af Ole Han-
sen, side 16 og 17 af Thora
Lund.

SPEJDERNES MAGASIN

udgivet af

Det Danske Spejderkorps

Frydendalsvej 32, København V

Red.: Kommunalærer

J. B. Skotte Hansen,

Ibsvej 21 - Bagsværd.

Tryk:

Fr. Palm Grøisen,
København N.

